UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiu Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Eidem. 60.

urn:nbn:de:hbz:466:1-71898

Visual Library

καὶ τί, ὅτι μιᾶς οὔσης τῆς οὐσίας τῆς θεϊκῆς τριάδος, ἡ κατὰ τοῦ υἱοῦ βλασφημία, ἔφης, οὐκ ἐκδικεῖται, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ πνεύματος μόνη. ἄκουε τοίνυν, ὃς ἂν εἴποι κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου βλάσφημον λόγον, οὐ κρίνεται, εἶπεν ὁ κύριος. ἐπειδὴ τοῖς λημῶσι τὸν τῆς διανοίας ὀφθαλμὸν, δυσκατάληπτος καὶ δυσθεώρητος ὁ ἡνωμένος ἀρρήτως θεὸς τῇ εὐτελείᾳ τῆς φαινομένης σαρκὸς, ἀγνοουμένης τῆς κρυπτομένης θεότητος. τοῖς δὲ καθαροῖς τὴν διάνοιαν, οἷς ἐπεφάνη ἡ σαρκωθεῖσα θεότης, οὐδὲ ἀπιστία ὅλως ἐγγέγονεν, οὐδὲ ἡ τῆς κρίσεως ἠπείληται ἀνταπόδοσις. ἡ δὲ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου βλασφημία διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἀσύγγνωστος, ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ἔργα φαινόμενα, ἀγνώμονας καὶ ἀχαρίστους ἐλέγχει τοὺς βλασφημοῦντας. τῶν γὰρ παθῶν ἐκκοπτομένων, καὶ τῶν δαιμόνων ἐλαυνομένων ἐν τῇ δυνάμει τῆς θεότητος, ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ταύτας γίνεσθαι τὰς θεοσημείας οἱ γογγυσταὶ Ἰουδαῖοι ἐσυκοφάντησαν. ταύτην οὖν τὴν βλασφημίαν τὴν κατὰ τῆς θείας τρανῶς οὖσαν οὐσίας, ἀσυγχώρητον εἶναι ὁ κύριος ἀπεφήνατο.

Τῷ αὐτῷ. ξ΄.

Ὅτι μὲν ἔφης, κατὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἡ βλασφημία, δῆλον ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ κυρίου φωνῆς λεγούσης, ὃς ἂν εἴποι κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ. καὶ ὅτι ἡ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ἐκδικεῖται ἡ βλασφημία, σαφές. ὅτι δὲ τῆς θείας ἐστὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐσίας, τοῦτο σὺ ᾔτησας γραφικῶς τρανωθῆναι. ἔξεστί σοι ἀγχινοοῦντι καὶ μικρὸν παρελθόντι ἐκ τῶν ἐν χερσὶ τοῦ κυρίου φωνῶν καὶ τὴν λύσιν εὑρεῖν. Εἰ ἐγὼ, φησὶν, ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; εἰ δὲ πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω ταῦτα, ἄρα ἔφθασεν ἐφ'

ἀγχινούστατε.

xerit aduerſus Spiritum ſanctum, non remittetur ei, nec in hoc ſeculo, nec in futuro: & quid cauſę ſit, quamobrem, cùm vna ſit diuina trinitas, blaſphemia aduerſus Filium minimè plectatur, verùm ea ſola, quę Spiritum ſanctũ inceſſit. Audi igitur. Quicunque contumelioſum verbum aduerſus Filium hominis dixerit, non iudicatur, inquit Dominus: quoniam ij, quorum mẽtis oculi lippiunt, Deum arcano atque omni ſermone præſtantiori modo cum viſibilis carnis vilitate vnitum ægrè percipere & contemplari poſſunt, quòd videlicet abſcondita diuinitas ignoretur. Hominibus autem animi puritate præditis, quibus incarnata diuinitas apparuit, nec infidelitas animo ineſt, nec iudicij vltio denunciatur. At verò cõtumelia aduerſus Spiritum ſanctum cõiecta idcirco venia caret, quoniam ipſa opera in oculis & aſpectu poſita, eos, qui contumeliam inferunt, maliġnitatis & ingratitudinis conuincunt. Nã cùm diuinæ naturæ potentia morbi excinderentur, ac dæmones pellerentur, hæc diuina ſigna in Beelzebub edi Iudæi per calumniã affirmabant. Quocirca Dominus, hanc contumeliam, quæ diuinam eſſentiã perſpicuè impetebat, omnis veniæ expertem eſſe pronunciauit.

Cur blaſphemia in Spiritum ſanctum venia careat.

Matt. 12.

Eidem. 60.

Quòd quædam in Spiritum ſanctũ blaſphemia ſit, inquis, ex ipſa Domini voce conſtat, his verbis vtentis, Si quis blaſphemum verbum aduerſus Spiritum ſanctum dixerit, non remittetur ei. Atque illud itẽ perſpicuum eſt, blaſphemiam Spiritui ſancto illatã vindicari. Quòd autem Spiritus ſanctus diuinæ naturæ ſit, vt tibi dilucidis & apertis ſcripturæ teſtimoniis declaretur, poſtulaſti. Atqui tibi, ſi ingenij ſolertiã adhibeas, atque ex eo loco, quem manibus tenes, aliquanto longiùs progreſſus fueris, ex Domini vocibus quæſtionis huiuſce ſolutionem nanciſci licet. Si enim ego, inquit, in Beelzebub eiicio dæmonia, filij veſtri in quo eiiciunt? Si autem

Matt. 12.

Spiritus ſancti diuinitas aſſeritur.

Matt. 12.

in ſpiritu Dei ea eiicio, profectò peruenit in vos regnum Dei. Porrò apud alterum Euangeliſtam apertiùs ita habetur: Si ego in digito Dei eiicio dæmonia. Quo loco per Dei digitum Spiritus ſanctus intelligitur. Atqui digitus, vt à nobis exemplum ſumam, ex corporis eſſentia eſt. Quamobrem à diuina eſſentia inſeparabilem & cognatã Spiritus ſancti perſonam eſſe, per digiti vocabulum declarauit.

Luc. 11.

Zoſimo. 61.

Act. 8.

Lubenter ex te, qui Æthiops animo es, ſcripturæ verbis ſciſcitarer, num, quæ legis, intelligas. Vt enim nõnulli aiunt, quędam diuino ſpiritu afflati patris noſtri Baſilij verba memoria tenes, cuius tamen res nullo modo memoria cõplecteris. Quòd ſi verus es illius viri amator, ipſius ſermones, quibus hominum mores per Philoſophiæ regulam compoſuit, operibus oſtende. Nam ſi orationem eam, quam vir ille aduerſus temulẽtos edidit, in manus ſumpſeris, illic infinitis teipſum probris onerari reperies.

Sanctorũ ſcripta legere non ſatis eſt.

Theopompo Monacho. 62.

Sermo, qui ad audientium vtilitatem habetur, potens ſermo eſt, quíque optimo iure ſermo appelletur, imitationémque ad Deum habeat. At qui voluptate ſola & plauſu terminatur, æris ſonus eſt, magno ſtrepitu aurem perſonans. Quare, aut ſermonem tuum grauitate moderare, ac ſermonis faſtui ac pompę mediocritatem antepone: aut te cymbalum theatrorum ſcenæ accommodum eſſe ſcito.

Quis verus ſermo exiſtimãdus.
1. Cor. 13.

Thalelæo Monacho. 63.

Quis te comicis ſalibus non perſtringat? Quis te non commiſeretur, qui cùm in Philoſophiæ diſcipulorum Domini trãquillitate ſedeas, Gentilium hiſtoricorum & poëtarum tumultum atque æſtum tecum trahas? Quid enim, dic quæſo, apud

ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἐν τῷ ἑτέρῳ σαφέστερον εἰρηκὼς εὐαγγελιστής, Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια. δάκτυλον θεοῦ, τὸ πνεῦμα λέγων τὸ ἅγιον. δάκτυλος δὲ ὡς ἐν ὑποδείγματι τῷ καθ' ἡμᾶς τῆς οὐσίας ἐστὶ τοῦ σώματος. τὴν τοίνυν ἀχώριστον καὶ συγγενῆ τῆς θείας οὐσίας τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ὑπόστασιν, τῷ τοῦ δακτύλου ὀνόματι ἐφανέρωσε.

Σωσίμῳ. ξα.

Ἡδέως ἂν ἐροίμην σε γραφικῶς τὸν αἰθίοπα τὴν γνώμην. ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ὥς τινες γάρ φασι, ῥημάτων μνημονεύεις τινῶν τοῦ θεοπνεύστου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, οὐ τῶν πραγμάτων κατ' οὐδὲν μνημονεύεις. εἰ δὲ ἀληθὴς εἶ τοῦ ἀνδρὸς ἐραστὴς, ἔργοις τοὺς ἐκείνου λόγους ἐπίδειξαι, δι' ὧν τὰ ἤθη κανόνι φιλοσοφίας ἠρίθμησεν. εἰ γὰρ τὴν κατὰ μεθυόντων τοῦ ἀνδρὸς μετεχειρίσω πυκτίδα, σαυτὸν εὑρήσεις ἐκεῖ τὸν μυρίον ἑσμὸν τῶν αἰσχυνῶν ὑπομένοντα.

ἐῤῥύθμισεν.

Θεοπόμπῳ μοναχῷ. ξβ.

Λόγος πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων γινόμενος, λόγος ἐστὶν ἐνδυνάμως, ἐνδίκως λόγος καλούμενος, καὶ πρὸς θεὸν ἔχων τὴν μίμησιν. ὁ δὲ πρὸς τέρψιν μόνην καὶ κρότον τελευτῶν, ἦχος ἐπὶ χαλκοῦ τοῖς μεγάλοις ψόφοις τὴν ἀκοὴν ἐνηχῶν. ἢ τοίνυν σεμνότητι τὸν λόγον σου ῥύθμιζε, προτιμῶν τοῦ κόμπου τὸ μέτριον, ἢ γίνωσκε κύμβαλον ὢν, τῇ σκηνῇ τῶν θεάτρων ἁρμόδιον.

δυνάμει.
ἐπὶ.
ἐνοχλοῦν.

Θαλελαίῳ μοναχῷ. ξγ.

Τίς σε οὐ κωμῳδήσει, τίς σε οὐκ ἐλεήσει, ἐν γαλήνῃ φιλοσοφίας τῶν τοῦ κυρίου μαθητῶν καθεζόμενον, καὶ θόρυβον καὶ βρασμὸν ἑλληνικῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν ἐφελκόμενον. τί γὰρ εἰπέ μοι παρ' ἐκείνοις τῶν καθ'

τὸν τοῦ κυρίου μαθητῶν.

ἡμᾶς